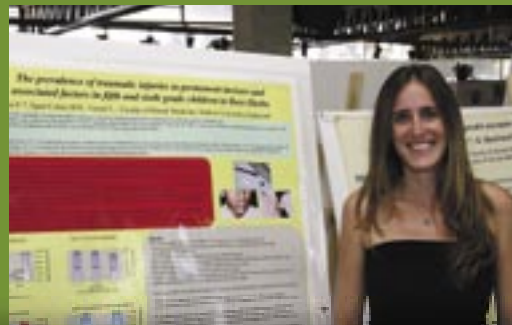

במה צמח לא בוארי
הפסקולטור ארסואת לינייק לא
פאונברסיטא פאברית ופדסה

מה שמע

**ריאיון עם הפרופ' דן גזית
בנושא יום המחקר הפקולטתי**

גיליון מס' 66, שנה 34, סתיו תשס"ז-2006

מכתבים למערכת

בשל קוצר היריעה ואופי המדור חלק מהמכתבים עברו עריכה קלה על ידי מערכת העיתון

זר ברכות

לפרופ' חיים קפיתולניק לרגל בחירתו כ- President of the Section of Drug Metabolism of the International Union of Pharmacology

לפרופ' דורון שטיינברג ולפרופ' ארווין וייס לרגל קבלת מענק מחקר יישומי מהקרן האירופית הששית ל- Nutrient

לפרופ' איתי באב, לפרופ' דן גזית, לד"ר גבריאל נוסבאום ולפרופ' דורון שטיינברג, לרגל זכייתם (כל אחד) בקרנות יישומיות של האוניברסיטה העברית

לפרופ' איתי באב לרגל זכייתו במענק למימון מחקר חדשני רב תחומי לחוקרי האוניברסיטה

לד"ר גלעד בכרך ולפרופ' דורון שטיינברג לרגל זכייתם במענק למימון מחקר חדשני רב תחומי לחוקרי האוניברסיטה

לצוותים:

ד"ר גבריאל נוסבאום וד"ר יעל חורי-חדד

פרופ' דורון שטיינברג וד"ר אסנת פוירשטיין

פרופ' מיכל הורוביץ ופרופ' רפאל זלצר

שזכו במענק מחקר מקרן המחקר ע"ש ד"ר איזדור קבקוף

לד"ר רקפת צ'רנינסקי לרגל זכייתה במענק מחקר מהקרן ע"ש הארי ובלה ווקסנר

לתלמיד משה שמש ממעבדתו של פרופ' דורון שטיינברג לרגל זכייתו בפרס נורטון-רוס למדענים צעירים, במסגרת ה- IADR העולמי שהתקיים באוסטרליה

לתלמידת המחקר גב' יעל (גרינבאום) כהן לרגל קבלת מלגת הצטיינות מהרקטור לשנה"ל תשס"ז

לד"ר ישראל תמרי לרגל מינויו למנהל תכנית ה-AGPP

מזל טוב

לד"ר נרדי כספי - להולדת הבן

לד"ר מיכאל יצחקי - להולדת הנכדה

למר יניב בן עטר - להולדת הבן

לגב' מזל נועם - לנישואי בנה

לפרופ' נח שטרן - לנישואי הבן

השתתפות בצער

לגב' אילנה סרי על פטירת אמה

מילות תודה לסטודנטית נטע עבאדי

"אלה השיניים שלך?" נשאלתי לעתים קרובות. כן, אלה שיניים טבעיות שלי, שיניים המטופלות זה שנתיים על-ידי הסטודנטית גב' נטע עבאדי.

נטע הזמינה, בדקה, הסבירה, טיפלה, הדריכה ותיקנה בידיים מקצועיות מעולות עם גישה סבלנית, רגועה ומכבדת.

תודה חמה לנטע עבאדי על שסייעה בידי לשמור על מערכת שיניים בריאה ושלמה בגילי. שוב תודה מקרב לב.

יונה כ"ץ, ירושלים

*המכתב הופנה לדיקן, ומתפרסם כאן כלשונו, לבקשתו של הדיקן ובהסכמתה של הכותבת

רפ"ש קהילתית בבית אבות קרית מנחם

ברצוני להודות לך, פרופ' סגן כהן, על הפרויקט הנפלא של רפואת שיניים קהילתית גריאטרית, בבית האבות קרית מנחם.

כשלוש שנים מוביל ד"ר אלון ליבני פרויקט אדיר למודעות לשימור ולשיקום הפה של כ-180 דיירי בית האבות שבהנהלתנו והבאים בשעריו. ד"ר ליבני בא מדי שבוע עם הסטודנטים, ובחודשי הקיץ גם בלעדיהם, ומגיש את העזרה הדרושה. הסטודנטים שבהדרכתו לומדים לבצע את הטיפולים המתאימים לדרי מוסדנו, אשר זוכים ליחס חם ולטיפול מקצועי בכל הנושאים הדנטליים הנוגעים בהם. ד"ר ליבני גם מנחה את הסטודנטים לשים לב לעולמו האישי של הזקן ולא רק לצרכים הדנטליים. גם שילובן של השינויות במסגרת זאת ראוי לציון.

על כל אלו ברצוני להודות לכל העוסקים במלאכה ואנו מקווים להמשך פרויקט נפלא זה. בכבוד רב,

אברהם גניש, בית האבות קרית מנחם, ירושלים

*המכתב הופנה לפרופ' סגן-כהן, ומתפרסם כאן כלשונו

הדי המלחמה בחו"ל (1)

It is really strange to be here when a war goes on in Israel. We wish you all the best. Thank you for emailing me the last edition of "Ma Nishma".

It was really exciting to read about the "Bridge to Peace" project, about the new Professors, and get to hear more about the people I worked with for so many years. I appreciate the efforts the school makes to keep in touch, and make sure that the bonds that started while being a student are kept alive through later years.

I would also want to thank you for publishing my article about the Harvard School of Dental Medicine. Our Dean, Dr. Donoff asked me to translate it to English, and was happy to see that the Hebrew University and Hadassah School of Dental Medicine is interested in the way we teach here.

And lastly - there was a typo in the Hebrew text: I am not the Director of the Pre-clinical Prosthodontic Program; I am the Director for all Prosthodontic Programs for the pre-clinical and for the clinical years.

Thank you for your efforts, and DASH from Naama and the kids - Nachum and Na'ama Samet (class of 1987), Boston, USA

הדי המלחמה בחו"ל (2)

ברגעים אלה בא לי עוד יותר להיות שם ולחבק אתכם. אני נהנה לכתוב ולתרום לבית הספר שלנו זה תענוג וכבוד גדול בשבילי. בבקשה תמסרו ד"ש חמה לכל החברים היקרים שלי בהדסה.

נסטור כוהנקה, (התמחות באנדו 1994), סיאטל ארה"ב

הדי מלחמה בחו"ל (3)

Haverim,

We try and do all we can for hasbarah here in Buffalo.

About 750 persons attended the local rally

Let us hope and pray for the establishment of an enduring peace for Israel.

Our prayers also for the safety of the IDF soldiers, who continue to make the world safe for Jews everywhere.

We all stand with you!

Shalom

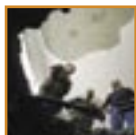
Dr. Stuart Fishman, Buffalo, USA

תוכן העניינים

4
יומן

חדשות מהפקולטה

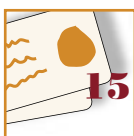

7 מהחזית ומה"עורף"
דיווח ממלחמת לבנון השנייה

12 הדף המרכזי
ריאיון עם פרופ' גזית
לרגל יום המחקר הפקולטאי

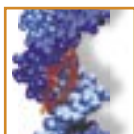
15 כרטיס ביקור
חברת זימור דנטל מציגה את עצמה

16 ההמלצה שלי
אתרי חמד שכדאי לבקר
בהם

"מה נשמע" במדע
מהקליניקה 19
וממעבדת המחקר

"מה נשמע"
אצל הסטודנטים 21
גם בחינה יכולה להיראות אחרת

22 דברי חכמים
כשוטו כמשמעו

קוראים יקרים,

התחלנו לעבוד על הגיליון הנוכחי כשהנושאים המרכזיים שאליהם כיוונו היו דיווח על טקס חלוקת תעודות גמר לבוגרי 2005 וסיקורו ויום המחקר השנתי שנהפך למסורת. ואכן מוקדם להם חלק נכבד בגיליון.

ואז הגענו לתחילת הקיץ. אנשים נסעו לכנסים ולשבתונים קצרים, ומכל קצווי תבל שלחו לנו המלצות לגבי מקומות מיוחדים ולגבי אתרי חמד שכדאי לבקר בהם, גם לאלה הקצינו מקום של כבוד.

אבל אז חטפו לנו חייל בדרום ומעט אחר-כך גם שניים בצפון והרגו שמונה, והתחילה "מלחמת בין המצרים" (או "מלחמת לבנון השנייה", כפי שנשתגר שמה בפי הציבור), מלחמה שבה העורף היה חזית והחזית - שדה קטל לחיילינו. בוגרינו לא נשארו אדישים בימים שבהם "ממטולה ועד הנגב... ייהום הסער". ותוך פרק זמן קצר יחסית התקבצו להן חמש כתבות בעניין המלחמה החדשה, וגם הן נדפסו בגיליון הנוכחי.

כל אלה ועוד מובאים כאן לפניכם, מקווים שתפיקו הנאה מקריאת הגיליון, וכמובן, נשמח שתשתפונו בהשגותיכם ובהגיגותיכם.

שלכם,
נח שטרן
העורך

תמונות השער (משמאל לכיוון השעון): 1) נבחרת סגל הפקולטה מקבלת את הגביע של יום המחקר. מימין לשמאל יעל כץ, ד"ר גאי שרפי, אוסנת קוסלבסקי, פרופ' רפי זלצר וד"ר מהדי זחלקה
2) שנה ד' מעודדת את נבחרתה
3) אפרת ביסיכה מציגה את מחקרה בתצוגת הפוסטרים

"מה נשמע" כתב עת של הפקולטה לרפואת שיניים ובוגריה. שנה 34 גיליון 66, סתיו תשס"ז - 2006

עורך: פרופ' נח שטרן 052-641-4770 nstern@cc.huji.ac.il

יו"ר ארגון הבוגרים: ד"ר סטלה צ'אושו 03-951-7862 drchaushu@bezeqint.net

מזכירת המערכת: עליזה פרחיה 02-675-8590

מנהלת פרסום: איריס צדיק 052-875-2067 iriszadik@walla.com

עריכה לשונית: סמדר כהן

עיצוב והדפסה: דפוס איילון, ירושלים 02-679-66-36

כתובת המערכת: "מה נשמע", בית הספר לרפואת שיניים, הקמפוס הרפואי ה.מ. הדסה, ת.ד. 12272 ירושלים 91120

אתר הפקולטה: <http://dental.huji.ac.il>

אתר ארגון הבוגרים. מהנוסח העברי של אתר הפקולטה קיימת גישה ישירה

חדשות מהפקולטה

יום המחקר של הפקולטה לרפואת שיניים

הדסה, פרופ' שלמה מור יוסף, ודיקן הפקולטה, פרופ' אדם שטבהולץ.

את הרצאת האורח בנושא "תאי גזע" נשא פרופ' סלון, ראש היחידה להשתלת מוח עצם בבית החולים הדסה בעין כרם. בהמשך הוצגו עבודות של הסטודנטים הלומדים לתוארי מוסמך ו-PhD. העבודות נתנו ביטוי למחקר שבחזית הטכנולוגיה המדעית, המתקיים בפקולטה לרפואת שיניים. בין המחקרים שהוצגו: תאי גזע בוגרים לשחזור עצמות, שיניים ובלוטות רוק, נושאים דיאגנוסטיים חדשניים מבוססי פרוטאומיקה, והבנת מנגנונים חיסוניים המתעוררים בעקבות מחלות בחלל הפה.

לאחר הפסקת הצהרים נערכו תחרויות ספורט בין הסטודנטים לבין הסגל. באופן מפתיע זכתה השנה דווקא קבוצת הסגל בגביע האליפות...

(אהרון פלמון) ביום רביעי, 24.5.06, התקיים כנס של הפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים. האירוע - "יום המחקר" - המתקיים מדי שנה, ואשר היו אחראים על קיומו אנשי החוג למדעי רפואת השיניים בפקולטה לרפואת שיניים, הנו אירוע ייחודי אשר הפך למסורת וזוכה להערכה רבה. מטרת הטקס השנתי להעלות על נס את המחקר הביו-רפואי הנערך על-ידי מורי הפקולטה והתלמידים בה, גם כחלק מהרצון לעודד סטודנטים לתוארי מחקר מתקדמים. אירוע זה מהווה גם נדבך נוסף במאמצים המושקעים לגיוס כוח מדעי מהשורה הראשונה לפקולטה.

למעלה מ-350 סטודנטים, סגל אקדמי, וצוותים מנהליים וטכניים השתתפו בכנס. בין המבשרים היו רקטור האוניברסיטה העברית, פרופ' חיים רבינוביץ, מנכ"ל

טקס הענקת תעודות: דוקטור, מוסמך, וסיום תכניות התמחות

סמנכ"ל הדסה, פרופ' שפירא, התייחס בדבריו להבדלים שבין בית ספרנו לבין יחידות אחרות בקמפוס הרפואי. בין ההבדלים מנה את תחושת ה"ביחד", גאוות היחידה, חזרת הבוגרים לבית הספר ללימודים, להתייעצויות קליניות עם המורים או לביקורים. הוא הזכיר גם את עתון הפקולטה המופץ לכל הבוגרים, את הקשר החם של בוגרים רבים לבית הספר, כך ששנים לאחר סיום לימודיהם גם תומכים בבית ספרם.

לסיום, ומרתקת במיוחד הייתה הרצאת האורח של פרופ' שנאן מהחוג לספרות עברית באוניברסיטה העברית סיפר על "ריפוי שינוי של רבי יהודה הנשיא". המרצה הקריא ופירש קטעים מהתלמוד הירושלמי, המדברים בביורר על בעיות דנטליות של מנהיג העם בן המאה השנייה-השלישית לספירה.

כמדי שנה התקיים ב-20 ביוני הטקס המסורתי המרגש, שעליו חולם כל סטודנט מיומו הראשון בלימודי הרפואה. הטקס מסמל את סיום שלב הלימודים הרשמיים ותחילת שלב הלימוד העצמי באמצעות עבודתו היום - יומית במקצוע שבו בחר. גם הפעם היו בטקס המרכיבים ה"רגילים" והקבועים: נאומים וברכות של המובילים את בית הספר, נאום נציג המסיימים, מרצה אורח, התרגשות בני המשפחות, חלוקת תעודות ובסוף - הטקס המרגש של השבעת הרופאים החדשים.

הדיקן בחר להתייחס בנאומו לפן ייחודי בהכשרת הרופא. הוא התייחס לערך המוסף, "האנושיות", שהוא ערך שאינו נלמד בכל שנות הלימודים הפורמליות, ואינו מתבטא בהצלחה בבחינות או בעבודתו היומיומית של הרופא. את ה"אנושיות" מרכיבות, לדברי הדיקן, תכונות כגון יושר אישי, מוסריות וחמלה כלפי החולים, והן אלה המהוות אבני יסוד בהתנהגותו של רופא.

הבוגרת שרון איילון עם חיוך מאושר וזר פרחים

מימין לשמאל פרופ' א. פלמון, פרופ' י. שפירא ופרופ' א. שטבהולץ בשולחן נשיאות הטקס.

13 שנה ללא יעל

ב-20 ביוני נערך בפקולטה טקס זיכרון לפרופ' יעל מיכאלי ז"ל.

יעל היתה בוגרת בית ספרנו. היא סיימה לימודיה בשנת 1961,

עסקה בהיסטולוגיה דנטלית ובאנטומיה והייתה לחוקרת מצטיינת ולמורה מכוננת, לא מעט בזכות אישיותה הנעימה ויוצאת הדופן. לימים מונתה למנהלת המחלקה לאנטומיה בבית הספר לרפואה. בגיל 58 הלכה יעל לעולמה לאחר מחלה קשה.

בטקס השתתפו רבים שהכירו אותה ועבדו לצדה. נשאו דברים הדיקן, פרופ' שטבהולץ, ובעלה אורי, אשר העלו על נס את תרומתה מבחינה מחקרית ואישית. קטעי המוסיקה הוגשו על-ידי תלמידי האקדמיה למוסיקה, והרצאת אורח ניתנה מפי פרופ' מנחם מילסון מהחוג לשפה וספרות ערבית מהאוניברסיטה העברית בנושא "רפורמיסטים מול פונדמנטליסטים בעולם הערבי".

תצוגת פוסטרים

(דורון שטיינברג) תצוגת הפוסטרים מהווה חלק חשוב מיום המחקר הפקולטתי. במסגרת זו מציגים תלמידי החוג למדעי רפואת השיניים (מוסמך ודוקטורט), מתמחים, חוקרים, רופאים ותלמידי רפואת שיניים (עבודות גמר) את עבודתם המחקרית.

השנה הוצגו 38 עבודות מחקר המייצגות את מגוון תחומי המחקר שבפקולטה: מחקר בסיסי, מחקר קליני ומחקר יישומי.

הרקטור, פרופ' חיים רבינוביץ, ומנכ"ל הדסה, פרופ' שלמה מור-יוסף, ביקרו בתערוכה והתרשמו מאוד משיטות המחקר, מן התכנים ומייחודו של המחקר בפקולטה.

התרגשות גדולה הייתה בקרב הסטודנטים המציגים, שזו להם הפעם הראשונה שעבודתם מוצגת בפני עמיתים. רבים חששו מפני המעמד, אך עמדו בו בהצלחה רבה.

בעקבות תצוגה זו פנו מספר תלמידי שנה ג' ותלמידים נוספים למעבדות המחקר המשתתפות והתעניינו לגבי מחקר המשך של עבודות גמר או מאסטר ודוקטורט.

תערוכת פוסטרים זו היא הכנה לקראת הצגת עבודות מחקר שנערכות בפקולטה בכנסים לאומיים ובין לאומיים.

על תצוגת הפוסטרים היו אחראים פרופ' דורון שטיינברג וד"ר גבריאל נוסבאום

שירות עזרה ראשונה לתושבי הצפון

בקייטנות באזור, אשר הובאו לצורך כך בהסעה מאורגנת, וכן נעזרו בו עשרות אנשים בעצות טלפוניות. הודעות על פתיחת השירות, על מיקומו ועל שעות העבודה בו פורסמו בכלי התקשורת. את הרעיון לשירות זה הגתה יהודית רודולף, מזכירה במשרד הדיקן, ששימשה גם כמתאמת הטלפונית של הפונים. הטיפול מומן על ידי קרן נפגעי פעולות האיבה, הפועלת זה שלוש שנים בבית הספר.

בית הספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים התגייס למתן מענה למאות תושבי הצפון ששהו בימי המלחמה בירושלים ובסביבתה ונזקקו לטיפול שיניים דחופים. הטיפולים ניתנו במסגרת שירות טיפולי עזרה ראשונה בלא תשלום שנפתח במיוחד עבורם. מאז היפתחו טופלו בו עשרות ילדים ששהו

הדיקן, פרופ' שטבהולץ, ודיקן המשנה, מר ברנט, מעניקים זר פרחים לגב' יהודית רודולף כלת פרס הצטיינות אוניברסיטאית

מינוי עוזר דיקן לעניינים רפואיים

בשל הרחבת הפעילות הקלינית של בית הספר בשנים האחרונות, החליט הדיקן, פרופ' אדם שטבהולץ, למנות את פרופ' נח שטרן, לתפקיד עוזר דיקן לעניינים רפואיים. פרופ' שטרן נענה לבקשת הדיקן, ויחל בתפקידו ב-1.9.2006.

התחומים שבהם יטפל פרופ' שטרן הם:

1. משמרת שנייה: גיוס רופאים, כללי שיבוץ מתרפאים, קביעת נהלי עבודה, הפנייה ופיקוח, טיפול בתלונות וחריגים, דיווח עבודה, ועדכון הדיקנט בנושאים אדמיניסטרטיביים בעייתיים הקשורים לעניינים רפואיים.

2. שר"פ, טר"א.

3. אומבודסמן: נציב פניות מתרפאים בעניינים רפואיים.

פרס הערכה למחזור תשס"ו

כמדי שנה העניקה חברת "קולגייט" גם בתשס"ו סכום כסף לפעילות תלמידי המחלקה בקהילה. לאורך שנת הלימודים האחרונה התקיים פרויקט לקידום בריאות הפה והשיניים בבית האבות "קרית מנחם". נטלו בו חלק תלמידי שנה ו' במסגרת המחלקה לרפואת שיניים קהילתית. לאור הצלחת הפרויקט בבית האבות, ולאור ההשקעה הרבה מצד הסטודנטים, החליטה הנהלת המחלקה לרפואת שיניים קהילתית להעניק פרס הערכה למחזור תשס"ו על תרומתם לקשישים.

כינוס IADR באוסטרליה

הכינוס השנתי העולמי של ה-IADR נערך השנה בבריסביין שבאוסטרליה. הוצגו בו למעלה מ-2,500 הרצאות ופוסטרים, והשתתפו כ-4,000 איש, ביניהם כ-20 חוקרים וסטודנטים מהחטיבה הישראלית.

החטיבה הישראלית תמכה בשני סטודנטים שהתחרו על פרס הטון הבין לאומי (יורם פלייסינג ודני מורינס). משה שמש, סטודנט לדוקטורט מהמעבדה של פרופ' דורון שטיינברג, זכה בפרס על שם נורטון רוס למדענים צעירים על עבודתו בתחום הביופילמים הדנטליים.

אורחים במחלקה לאורתודונטיה

בחודשים האחרונים שוהים במחלקה לאורתודונטיה שני אורחים המעוניינים בתקופה של הסתכלות במחלקה.

ה"ותיק" בהם הוא ד"ר נאסר חיאט, בוגר אוניברסיטת בגדד ברפואת שיניים ובוגר קורס ההתמחות באורתודונטיה, אוניברסיטת מוצול עיראק. חיאט משתתף במחקר המתנהל באוניברסיטת אל-קורס בנושא שכיחות השסעים השונים באוכלוסייה הפלסטינית בגדה. בשלושת החודשים האחרונים שהה יום בשבוע במחלקתנו כדי להתעדכן באורתוכירורגיה, בעזרת הצוות ובמיוחד ד"ר הררי וד"ר צאדק.

השנייה, מבולגריה, ד"ר פבלינה פטרינסקה, בוגרת אוניברסיטת סופיה ברפואת שיניים, הניצבת לפני סיום קורס ההתמחות באורתודונטיה שם. ד"ר פטרינסקה הספיקה כבר להשתלם באוניברסיטת ACTA באמסטרדם בנושא "הטיפול בילדים עם שסעים", השתתפה במחקר צפלומטרי של אוכלוסייה בולגרית מבוגרת בעלת סגר תקין, וכן במחקר קליני בנושא טיפול אורתודונטי במטופלים עם בעיות פריודונטליות. בשלושת החודשים הקרובים תשהה במחלקתנו, ונושאי ההסתכלות שלה יהיו "טיפול אורתודונטי בילדים בעלי שסעים", במרפאה של ד"ר בן-בסט, וכן "הכנה לאורתוכירורגיה של מתרפאים בוגרים בעלי שסעים ומומים קרניופציאליים אחרים", במרפאה של ד"ר הררי.

מהחזית ומה"עורף"

מורי הפקולטה לרפואת שיניים, עובדיה ובוגריה

מרכינים ראש, ומשתתפים בצערם הכבד של

ד"ר אריק שטיינברגר [בוגר 1989] ורעייתו פרידה

ושל ילדיהם - יעל, יונתן ויואב

בנפול בנם איתי במלחמת לבנון השנייה

ושילוב הליצנות הרפואית וההומור בעבודתו מבטאים חלק מאותה רוח חופש שוברת מסגרות וממזרית שניחן בה גם איתי.

אנחנו רגילים לחגוג ימי הולדת, בת-מצווה ובר-מצווה, חתונות ואירועים משפחתיים. הלווייתו של איתי הייתה "חגיגת פרידה" שערכו לו משפחתו וחבריו. הנוכחים בהלוויה, לא יכלו שלא לחוש, להתרגש ולהתחבר לאותה התכוונות שעמדה באוויר.

טקס ההלוויה שנערך בבית הקברות בכרמי-יוסף היה שילוב של כאב, זעם עצור והשלמה; יופי, רעות ואהבה; מסורת, רוחניות וקדושה; אדמה וכוכבים, דמעות ופרחים. היונים הלבנות שהופרחו כסמל לשלום שאולי עוד יגיע, דבריהם מלאי האהבה וההערכה קורעת הלב של החברים ושל המפקד, התוקף הכואב לאהבת הלוחם את אמו, שירו המצמרר של אריק, וחבריו של איתי מהמסע לפולין בזיוף המוסיקלי הכי נכון שרק יכול להיות, תפאורת החושך, הנרות והכוכבים לבקשת פרידה בסיום - כולם חרצו בנו סימן של שייכות ישראלית כואבת המתבטאת, לצערנו, באירוע טראגי שכזה.

אין נחמה באבדן, יש לנו רק ההכרה כי נתמוך ונעזור להמשך היצירה, הנתינה, הפתיחות והאהבה של פרידה, אריק, יעל, יונתן ויואב.

פרידה מלוחם

ד"ר מאיר רקוץ'

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1973, ואת ההתמחות ב- Children's Hospital of Philadelphia באוניברסיטת פנסילבניה בשנת 1981. מאז 1982 משמש כמנהל המרכז לרפואת שיניים לילדים ולחולים בסיכון גבוה במרכז הרפואי ע"ש שיבא.

אלפי משתתפים היו בהלווייתו של איתי שטיינברגר, בנם של פרידה וד"ר אריק שטיינברגר, ואחיהם של יעל, יונתן ויואב.

איתי, שהיה לוחם בפלס"ר שריון, נהרג במהלך חילוץ חברים לוחמים שנפגעו ביום הקרבות שקדם להכרזת הפסקת האש.

בטקס ההלוויה נכחו גם עשרות רופאי שיניים ממעגלים שונים בחייו המקצועיים של אריק. התמחותו של אריק ברפואת שיניים לילדים, עבודתו עם חולים בסיכון גבוה במרכז הרפואי ע"ש שיבא

החיים בחיפה עם ה"יציאות" וה"נפילות"

ד"ר עלי מאיר

סיים לימודיו בבית-הספר לרפואת שיניים בירושלים ב-1963. מומחה בשיקום הפה ובעל מרפאה פרטית בחיפה

לחברים מכל העולם שכתבו וטלפנו ודאגו, תודות מגילי ומעלי.

לכל מי שטלפן אלינו, ענינו נחרצות "אנחנו על המפה ואנחנו נשארים כאן". יש לנו בית גדול ונהדר וגינה נפלאה במרחק של כמאה מטרים ממרכז חורב. בבית הנהדר יש לנו מקלט תקני (מאושר על-ידי הג"א ועל-ידי המבדקה של הטכניון) ובו לא מעט כלי עבודה, בקבוקי יין, שימורי אפונה ורזרבה של נייר טואלט ואנחנו כאן.

אבל יש הבדל בין תשובות לחברים בחו"ל לביניכם. לכם, שטלפנתם ודאגתם והצעתם בנדיבות לבוא להתארח אצלכם, לכם אנחנו יכולים לספר מעט גם על הדברים האחרים - על הפחדים ועל ה"שגרה" החדשה שלנו בימי המלחמה.

ובכן בננו הבכור, עמית, אשתו אריאלה ושלושת ילדיהם (17,13,10) נמצאים בטויל בארה"ב לחודש, והשאירו אותנו להיות השמרפלים של כלבתם. בתחילה, ביום הראשון לנפילת הקטיושות, הייתי בטוח שהוטרינר השתיל לכלבה שבב מתחת לעור, שאותו מזהה חזבאללה. בכל פעם שיצאתי אתה לסיבוב התחילו הסירנות. בהמשך נפלו הקטיושות גם בלי שהייתי בחוץ. וזה מפחיד ממש.

בכל נפילה - הכוסות זזות על השולחן, הבקבוקים נוקשים אלה באלה וכל דבר שיכול לזוז בבית - זז ממקומו. ואילו הכלבה - היא ישנה בכורסה שלה, אינה זזה ואינה מסכימה לרדת אתנו למקלט.

לעומת אלה שנסעו, יש לנו עוד שלושה ילדים ושני נכדים בארץ. כשנוסעים לבקר את הנכדים ביקנעם, נוסעים דרך רכס הכרמל וכפרי הדרוזים, כי בכביש הראשי דרך ג'למי היו שריפות בגלל הקטיושות וזה מפחיד.

ובימים - המרפאה סגורה רוב הזמן. כל הקירות החיצוניים שלה הם חלונות זכוכית, ואני לא רוצה אפילו לחשוב מה יכול לקרות... הבעיה הכלכלית של התושבים כאן כתוצאה מן המצב התחילה להידון בטלביזה וברדיו. עסקים רבים שמתקיימים על-בסיס מחזור אשראי ספקים-לקוחות עומדים לקרוס. סחורות ואספקה טרייה מתקלקלים אפילו בקירור, ירקות ופירות נשארים בשדות ללא קטיפה וללא שיווק. אין יצוא. 300,000 איש בצפון אינם עובדים זה שבועיים. התחבורה הציבורית כמעט אינה פועלת. הרחובות שוממים. וההסברה שלנו בחו"ל - לא משהו... נו, אז מה עושים??

הייתי חייל בכל מלחמות ישראל מאז 1967. כפי שפחדתי אז, כשירו עליי במרגמות, מפחידות הן הפעם הקטיושות. כששומעים אותן באות, הן ממש מעל לראש ויורדות אנכית, "נופלות מהשמים". כל נפילה באזור חיפה נשמעת כאילו הייתה בבית השכן בגלל המבנה הטופוגרפי של הכרמל. ותתפלאו, אין מתרגלים לתחושה הזו ואין חשים שאננות, אלא יותר מכל דבר אחר מתחדדת הידיעה שדרוש לנו שלום!!! ולא ניצחון בעוד מלחמה.

עלינו ללמוד מן ההיסטוריה. רק הרומאים, שהייתה להם אימפריה מאנגליה ועד פרס, רק הם הצליחו לנצח לוחמי גרילה. הגרמנים לא ניצחו את הפרטיזנים, הרוסים לא את האפגנים, הצרפתים לא באלג'יריה, והאמריקאים לא את הווייטקונג. אנחנו חייבים למצוא דרך לשלום.

ובינתיים, מה עלינו? מקבלים את העצה של אלברטו ואסתר לבוא לערד? או עולים ליפו וליהודית לירושלים, פוגשים את רותי ומוסיק קפלן או את נח ומיקי שטרן, שותים כוס יין בחבורתא ושוכחים את כל השאר? ומצד שני עולה השאלה, אם נשארים ומסתכנים - האם זה עוזר למישהו או מקדם משהו?

לפחות הילדים חזרו לעבודה, ומכון הכושר חזר לפעול (עכשיו אנחנו מבלים שם מדי יום) ואנחנו מנסים לייצר מין שגרה של זמן מלחמה. אני מקוה שהכל יסתיים במהרה ובשלום (תרתי משמע), שכן אני כותב כאן מתוך פחד וחרדה לגורלם של ילדיי, של נכדיי ושל הארץ הזו. אוהב אתכם כמו תמיד.

הרהורים מהממ"ד

ד"ר עאטף עבוד

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1973. בעל מרפאה פרטית בשפרעם. עוסק בהתנדבות בפעילות ציבורית.

בום, נפילות? קטיושות? "להיכנס למרחב מוגן". מחשבות מתרוצצות, ופתאום צפירות אמבולנסים. העורף נמצא במלחמה. אזעקות ומטחי קטיושות מסביב. עליית מדרגה.

הבנות באות עם הנכדים. בבית אבא קיים ממ"ד טבעי. ההורים ניצלו את הטופוגרפיה של הקרקע ובנו מחסן, שהפך במלחמת לבנון השנייה למקלט למשפחה המורחבת. שמונה נפשות אשר הסתופפו בתוך 12 מטרים רבועים מאזעקה לאזעקה. בלילה נהפך המקלט לחדר שנה. מזרנים הונחו על הרצפה. מה שבטוח בטוח.

בהישמע האזעקה הנכדים מפוחדים, אבל ממהרים למרחב המוגן... ביישובים הערביים אין מקלטים ורק מספר קטן של יישובים מחוברים למערכת הכריזה.

מטחי קטיושות נפלו בקרבת מקום. חזבאללה ירה 3,970 קטיושות, זה לא צחוק. 'הקטיושה היא נשק פרימיטיבי', כדברי האלוף. ברם שריקתה מבהילה, ופגיעתה קטלנית וזורעת חורבן והרס. שילמנו מחיר יקר, יכול היה להיות גרוע יותר.

היום אפשר לומר, שהתרחש כאן נס. 41 נפשות קיפחו את חייהן, 17 מתוכן - ערבים על עדותיהם - מוסלמים, נוצרים ודרוזים. גורלנו וגורל היהודים תושבי המדינה משותף, אבל יישובינו מוזנחים, וחלקנו בתקציב הלאומי - מועט. תרומתנו לתהליך השלום יכולה להיות גדולה, אבל לא שואלים את דעתנו ולא רוצים את שירותינו.

מאז הסכמי ההפרדה נלחמים בנו הסורים בתוך לבנון כדי להוביל לנסיגת ישראל מרמת הגולן. הם העתיקו את המלחמה על הגולן ללבנון כדי לא לסכן את דמשק. כך אימנו, חימשו, ועודדו את הארגונים הפלסטיניים בעת חדירותיהם לצפון המדינה, כתוצאה מכך החל מבצע ליטאני שהמשכו - מלחמת של"ג.

חזבאללה החל את מלחמתו לשחרור רצועת הביטחון בעזרתה של סוריה, וממשיך אותה כארגון אסלאמי פונדמנטליסטי בעידודה של איראן, השואפת להכחיד את מדינת ישראל ו"לייצא את המהפכה האסלאמית". חזבאללה, שנלחם בצה"ל בחירוף נפש ובחרמה, הפתיע הפעם גם את השריונים בטילים קטלניים חודרי שריון ומונחי לייזר.

המתיחות היא השמן אשר מניע את הכלכלה האמריקאית, הנשלטת ע"י ה-Wasps, אילי ההון. עמי העולם הם למעשה, מעין פיוני שחמט בידי המעצמות הגדולות. זו היא הסיבה לכך שטכנולוגיות ואמצעי לחימה חדישים ימשיכו לזרום ולתבוע קורבנות, וההצטיידות בנשק חדיש הנה מקסם שווא. רוסיה, השואפת לשקט בצ'צ'ניה ובמדינות המוסלמיות שבדרומה, סיפקה ותמשיך לספק לסוריה ולאיראן אמצעי לחימה חדישים ומתקדמים למען מלחמתה-שלה בארה"ב, הנלחמת באסלאם ה"פשיסטי". אינטרסים גלובליים מכתיבים את האג'נדה העולמית.

נחילי הדם הגבירו את השנאה. שלום הוא הפתרון לסכסוך המזרחי תיכונני. הדרך מתחילה בדמשק. הבה נאזור אומץ וננסה את אשר טרם ניסינו. נעזור לעצמנו ולידידתנו הגדולה. ייתכן שהצעד יחליש את "ציר הרשע". מרמות נפתלי ניתן להגן על עמק החולה. בינתיים סוריה מייצרת ואוגרת טילים. מלחמה אתה תתבע אלפי קורבנות, הצפון יתרוקן מתושביו, והמחיר לא יפסח על המרכז. לכוה יש מגבלות. השימוש המופרז בו גרם לפריחתו של פונדמנטליזם אסלאמי, הכתיר את חסן נסראללה כאיש החזק בלבנון, החיה את הרעיון הפאן-ערבי, והוביל להכרזת שר החוץ הסורי "כבוד הוא לי להילחם תחת פיקודו של השיח' נסראללה".

מלחמת גנרלים בפתח. קריאות להסקת מסקנות והלקאה עצמית. קריאות לנקמה ולהחזרת הכבוד וכושר ההרתעה של צה"ל. מלחמה לא תשים קץ לסכסוך. השלום הוא הדרך. רק השלום ינצח. תבונה מדינית צריכה להנחות אותנו. האהבה לא תחגוג, אבל הזמן יעשה את שלו ויקהה את הפינות. "בגדינו חמוצים מדם". יש דרך אחרת לפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני והמזרח-תיכוני. סוף מעשה במחשבה תחילה, וכל עיכוב בתהליך יעלה את סף הדרישות.

ומונסטר-אינדיאנה? לא, לא מדובר בערים שבהן יש פקולטות לרפואת שיניים או כנסים דנטליים. אלה שמות הערים שבהן ביקרתי בחודש האחרון, מאז החלה המלחמה נגד חזבאללה בצפון.

כן, מדינת ישראל הטילה עליי, רופא השיניים הקטן מירושלים, את המשימה להביא את האור לגויים ולהסביר במילים כאלו ואחרות שהמלחמה שנכפתה עלינו היא לא בגלל משהו שעשינו אלא בגלל מי

המערכה מנקודת מבט של דיפלומט ישראלי בחו"ל

בארץ ובחו"ל. מאז 2004 משמש כסגן הקונסול הכללי בשיקגו

מה המשותף לקנזס סיטי, דטרויט, שיקגו, אן-ארבור, מינאפוליס, ספרינגפילד, פאוריה, ויצ'יטה, סנט-פול, מילווקי

ד"ר אנדי דוד

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1995. בשנת 1998 עשה הסבה מקצועית ועבר קורס צוערים מטעם משרד החוץ. מאז מילא תפקידים שונים

שאנחנו - דמוקרטיה חופשית, פלורליסטית, משגשגת מבחינה כלכלית ותרבותית.

לא שאני חושב שהמשימה קלה ופשוטה. ההפך הוא הנכון. להיות דיפלומט ישראלי זו משימה מורכבת. אנחנו, למשל, לעולם לא נשקר, לא ננפח מספר קורבנות, ניקח אחריות על טעויות כשצריך, ובקיצור – נילחם בחזית הדיפלומטיה כשיד אחת קשורה מאחורי גבנו.

ולמרות הקושי והטענות הציבוריות עלינו גם להתהדר בהישגים: למשל, אם התקשורת כל-כך נגדנו, כיצד ניתן להסביר את העובדה, שמצבנו בקרב מקבלי ההחלטות בארה"ב מעולם לא היה טוב יותר? האם זה משום שהתקשורת כלל אינה משפיעה על מקבלי ההחלטות? אולי. אך ההסבר הנכון יותר הוא שכנראה, התקשורת לא כל-כך נגדנו, ושלנציגי ישראל יש לא מעט הישגים.

את התשובה האמיתית לשאלה זו קיבלתי בשנה האחרונה משני מקורות בכירים וחשובים בעולם התקשורת: בשני המקרים נאמר לי, שכמות התלונות, המחאות והקיטורים מן הצד הערבי רבות יותר מאלו המגיעות מן הצד היהודי ובצורה משמעותית. יתרה מכך, מגמה זו הולכת ומתגברת. והטענה המרכזית של "הצד השני" היא שאנחנו שולטים על התקשורת. הייתכן?

החלטתי לבדוק זאת מבחינה מדעית, וכך התחלנו בקונסוליה בשיקגו לספור את המאמרים החיוביים לעומת השליליים שנכתבו עלינו באזור. וראה זה פלא, התקשורת לא נגדנו. ההסבר לסתירה בין התחושות לבין העובדות הגיע ממקור בלתי צפוי.

לפני הבחירות האחרונות לנשיאות בארה"ב ערכה רשת סי-בי-אס סקר שבדק את נטיית

התקשורת (לטובת המפלגה הרפובליקנית או הדמוקרטית). התוצאות מדהימות. 69 אחוזים מהרפובליקנים אמרו שיש הטיה לטובת הדמוקרטים ו-71 אחוזים מהדמוקרטים אמרו שיש הטיה לטובת הרפובליקנים. זה הוא כנראה, טבע האדם - אנו רגישים הרבה יותר למה שנאמר נגדנו מאשר לדברים התומכים בעמדתנו. כך היה, כך הווה וכך יהיה.

ואני, רופא השיניים מהדסה בירושלים, אמשך לנדוד ולהביא את דבריה של ישראל לגויים. וגם אם נראה שהצד השני מנצח בהסברה, כי הוא מרשה לעצמו לשקר, לא לדייק בעובדות ולהשתמש בתמונות זוועה כדי לרכוש אהדה לנרטיב שלו כקורבן, אנחנו, כנציגי דמוקרטיה מפוארת, נמשיך להילחם את מלחמת ההסברה כשיד אחת קשורה מאחורי הגב, אך לבסוף - ידנו היא על העליונה.

כל הקומה העליונה. זה הוא גם הרגע, שבו מחליטים לאסוף את המשפחה ולהדרים מהאזור המסוכן.

בעניין זה אני חייב לשבח את משפחת רופאי השיניים, שכן לאחר שפנית, מתוקף תפקידי כיו"ר האיגוד לשיקום הפה, לכל חברינו לעזור ל"צפוניים" במגורים, בקליניקה או בתעסוקה לילדים, הופתעתי לטובה מההיענות, שהייתה גבוהה יותר מאשר הדרישה. בעניין הזה אני חש את גדולתנו, את אנושיותנו; הדבר מחמם את הלב ומחזק את כולנו.

וכך ב-4 באוגוסט, החלטנו לנסוע למרכז הארץ. בדרך עצרנו לאכול בחדרה ובעיצומה של הארוחה, שאל אותי בני: "אבא, בחדרה יש אזעקות?" ואני עונה לו בבטחה: "לא בני...". לא עוברות חמש דקות, ועודנו במנה הראשונה, ו... נשמעה האזעקה. פנינו לבעל המסעדה בשאלה, לאן עלינו לפנות כדי להגיע למ"ד, ותשובתו הייתה שזו הפעם הראשונה שנשמעת אזעקה בחדרה, והמסעדה לא ערוכה לכך. אנו, כצפונים מנוסים, הפנינו את כל יושבי המסעדה לאזור שנראה לנו כמקום הבטוח ביותר, שבו קירות עבים ושאיין בו חלונות. לאחר עמידה של כדקה, נשמע קול נפץ חזק שהזכיר לנו שוב את חיפה. הרגשנו בבית.... לאחר מספר דקות שמענו ברדיו, כי היו נפילות בחדרה. כשהבטנו אל מחוץ למסעדה, גילינו שהכביש עמוס בניידות ובאמבולנסים. האם הטילים עוקבים אחרינו?

בעודי כותב שורות אלו, אני שומע על הסכם שנרקם בין צרפת לארה"ב לעניין הפסקת האש, אבל בו בזמן נפלו היום (ועדיין נופלות) יותר מ-170 רקטות בצפון, ונהרגו עוד שלושה אנשים.

אז מה אפשר עוד לומר? כאשר אנו יודעים שהמטרה נעלה, אנו חורקים שיניים וממשיכים בשגרה ככל שניתן. אין לנו ארץ אחרת גם אם אדמתה בוערת, אנו אוהבים אותה וגאים במה שיש.

טיפול שיניים תחת טילים

ד"ר צביקה גוטמנר

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים באוניברסיטת בוקרשט בשנת 1990, ואת ההתמחות בשיקום הפה בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1996. מאז שנת 1997 משמש רופא בכיר ביחידה לשיקום פנים ולסתות ומפקי הלסת במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה. היה עורכו של "נקודת מגע", עיתון האיגוד לשיקום הפה, ובשנת 2006 משמש כיו"ר האיגוד לשיקום הפה. בעל מרפאה פרטית לשיקום הפה

נשמע מפוצץ... תרתי משמע.

בתחילת המלחמה הייתה האווירה כאן של "אנחנו לא נישבר", אך תוך זמן קצר ולאחר מספר אזעקות בזמן טיפול נראה היה שההרגשה הזו חולפת, ואכן מספר המתרפאים הלך ופחת עד מאוד.

פיקוד העורף והנחיותיו אינם מתחשבים כלל ברופאי השיניים: הרי ברור, שלמרחב המוגן ירוצו, עם הישמע האזעקה, מתרפאים כשבפיהם מטריצות או כפות מידה שלא ניתן להוציאן (כגון כף פתוחה לשתלים, באמצע צריבה של אמייל או בזמן מילוי כיפות כתרים עם דבק קבוע לפני החדרתו לפה).

קשה שבעתיים המצב שבו הוריי מתקשרים ומוסרים לי שהייתה נפילה על הבית הסמוך לבית מגוריהם, ושהקטיושה הרסה את

MINIMUM
INTERVENTION

GC Tooth Mousse

Dr. Hayashi Yokohama

הורדת כתמים לבנים משיניים - לאחר טיפול אורטודונטי

Prof. Laurie Walsh

טיפול ב-Fluorosis.

Prof. Laurie Walsh

טיפול ב-Erosion.

Dr. Liz Coates

טיפול שיניים לאחר הקרנות.

Dr. Liz Coates

טיפול ביובש פה.
טיפול בחולי איידס.

Prof. Laurie Walsh

טיפול למניעת Xerostomia.

GC
FIRST IS QUALITY
www.israel.gceurope.com

GC Europe
4, Koifman St., Tel-Aviv 68012, Israel
Tel. 972-3-5101066, Fax. 972-3-5161982
E-mail: info@gcisrael.com

יום המחקר הפקולטתי

- המדע באור הזרקורים

ריאיון עם הפרופ' דן גזית, יוזם יום המחקר הפקולטתי

כך התגבש רעיון לכנס את באי הפקולטה שבה שוכנות מעבדות המחקר, ואשר ממנה "נשאבים" הסטודנטים למחקר המדעי, ולחשוף בפניהם את עבודותיהם של תלמידי החוג. הרעיון היה ליצור יום מחקר שמוקדש לסטודנטים, שיציגו בו את עבודותיהם המחקריות וכך יתמלאו גאוה הן הסטודנטים והן הפקולטה המטפחת אותם.

היום שותפים ליום המחקר גם חברי סגל הפקולטה. איך התגבש הרעיון לרתום אותם, מתי, ואיך זה היה בתחילה?

כבר בהתחלה, כשהעליתי את רעיון יום המחקר, הצעתי לרתום גם את סגל הפקולטה לקחת חלק ביום זה, ואף לארגן תחרויות ספורט בין הסטודנטים לצוות המרצים. צירופו של הסגל אפשר אינטראקציה בינם לבין הסטודנטים, מטרה חשובה ביותר בפני עצמה.

יום המחקר הראשון יצא לדרך ב-1999 בתמיכתו הנלהבת של הדיקן, פרופ' אדם שטבהולץ, ובסיועו. היום התקיים באתר הנופש של מלון "נווה אילן" וזכה להצלחה כבירה בפקולטה ומחוצה לה, וההדים הגיעו גם מהנהלת "הדסה" ומהאוניברסיטה העברית. מאז 1999 מתקיימים ימי המחקר אחת לשנה וזוכים לתגובות נלהבות ביותר.

האם יש תכניות לשנות את מתכונתו של יום המחקר, להרחיב אותו או שמא אתה מאמין ש"לא מחליפים סוס מנצח"?

לאור הצלחתו הרבה של יום המחקר לאורך השנים, אנו בהחלט שוקלים את האפשרות לארגן כנס בן יומיים של הפקולטה לרפואת שיניים, שיכלול פעילויות פקולטתיות נרחבות יותר והרצאות שישאו כל תלמידי המחקר, מאסטרנטים ודוקטורנטים.

יום המחקר הפקולטתי נראה כ"מוסד" שיסודותיו יצוקים היטב בעברה הרחוק של הפקולטה. האמנם?

יום המחקר הפקולטתי השנתי אכן נתפש בקרב רבים כמוסד ותיק, אשר החל את דרכו לפני שנים רבות, משחר היוסדה של הפקולטה. כאשר אני מפתיע ומספר ש"ותיק" זה הוא רק בן שמונה, תמיד צצה השאלה, איך בכלל עלה הרעיון לקיים יום שכזה, שאין לו אח ורע בפקולטות אחרות באוניברסיטה העברית, ובכלל באוניברסיטות אחרות בארץ.

ובאמת, איך נולד הרעיון ל"יום מחקר" שכזה?

ובכן הרעיון נולד בשנת 1998 בהיותי בשנתי השנייה בתפקיד ראש החוג למדעי רפואת השיניים. באותם ימים החל החוג לצבור תאוצה רבה וסטודנטים רבים הצטרפו לשורותיו. חלקם הגיעו מפקולטות "חיצוניות", כגון מדעי החיים, אך גם מהפקולטה שלנו הגיעו פניות רבות של סטודנטים, החפצים לשלב את הלימודים הקליניים עם מחקר ביו-רפואי למסלול הכפול של רפואת שיניים ותואר מחקרי מתקדם, מוסמך או דוקטורט.

ככל שהתרבו הסטודנטים, התרבו באופן טבעי גם נושאי המחקר, והפכו למרתקים ולמלהיבים יותר ויותר. חשבתי על דרך, שבאמצעותה ניתן לחשוף את הסטודנטים של החוג ואת עמלם המחקרי ולספק להם במה להצגת פרויקטי המחקר שלהם. למדענים, כידוע, ניתנת במה כזו בכינוסים מדעיים ברחבי העולם, אך סטודנטים לא תמיד זוכים לחשיפה מסוג זה.

מאירועי יום המחקר השנתי

המסורתית, שבה התמודדו החזקים מכל קבוצה (יש עדויות לכך שחלק מהקבוצות רתמו את הטבע לעזרתם על-ידי קשירת קצה החבל לעץ האומלל...).

כשהסתיימה תחרות משיכת החבל פנו הצוותים להשתתפות במשחק הידוע "מחניים". כחלק מחוקי המשחק היה על כל אחת מהקבוצות לפסול את חברי הקבוצה היריבה על-ידי פגיעת הכדור בהם. הקבוצות התחילו לשחק, ובשעה שהשחקנים כילו את זעמם בקבוצות היריבות, נפתחה לה שורת הימורים בקרב הצופים בשאלה - מתי הכדור יפגע במכל המים שהיה מונח במקום אסטרטגי מאחורי אחת הקבוצות.

במשחק החישוקים נדרשו הקבוצות להוריד יחד חישוק לקרקע מבלי שאף אחד מחברי הצוות ינתקו מגעם בו. נשמע פשוט אך לא כך הדבר - כפי שנתגלה עד מהרה לשחקנים הלהוטים.

בהמשך נערך חידון ידע בהשתתפות הקהל, שבו היה עליהם לענות על שאלות ידע כללי בפקולטה. כל שאלה נכונה זיכתה אותם בנקודה ובזכות לעבור לשאלה הבאה.

בתום המשחקים נערכה ההגרלה המסורתית החותמת את אירועי יום הפקולטה. אחד מהפרסים הגדולים לסגל היה תלוש קנייה בסך 100 ₪ מתנת אקדמון. זכה בו פרופ' זלצר, שניצל את רגעי התהילה רק לטובת צילום מחויך, שבוודאי ייכנס לאלבום התמונות של הפקולטה, ומייד הודיע שאת הפרס הזה הוא מעדיף להעניק כתרומה לסטודנטים. בפרס הגדול זכתה יפית פז משנה ד' שנראתה מופתעת, כיאה לאדם שזכה בכרטיס טיסה לכל יעד באירופה שבו תחפוץ. מזל טוב, יפית.

בסופו של יום, איש אינו זוכר מי ניצח או מי הפסיד, אבל דבר אחד בטוח - גם בשנים הבאות, כשנהיה כבר בוגרי הפקולטה (ואולי גם נזכה ללבוש את מדי הסגל), ניזכר ב"יום המחקר", צירוף שמכיל בתוכו מסורת של מקצוענות אקדמית קשה ולא מתפשרת לצד כיף ואחוזה, כיאה למשפחה גדולה השומרת על מסורת, הנמשכת לאורך שושלות רבות.

חגי בצר

סטודנט שנה ו' בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים

גם אם תחפשו היטב במסדרונות הפקולטה תתקשו למצוא ולו אדם אחד, שיום המחקר אינו נתפש אצלו כעניין ברור מאליו, קבוע בלוח, כמעט כמו עוד חג או מועד. וכיאה ל"חג", הציפייה לגלות את מועד האירוע מתחילה כבר עם קבלת הלוח הקלנדרי בתחילת שנת הלימודים.

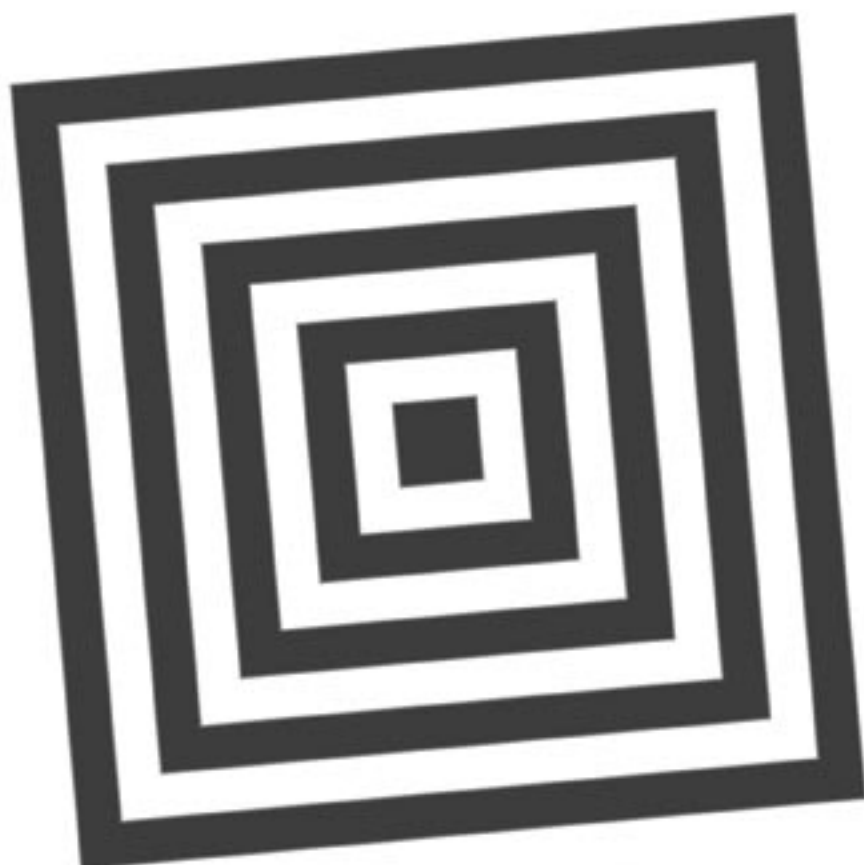
ההסבר לתחושה מיוחדת זו הוא כנראה, שביום זה, למשך יום אחד, כל אנשי הפקולטה - אנשי המנהלה, הסטודנטים ועד אחרון הפרופסורים - מוצאים עצמם בפעילות משותפת לכולם - "יום המחקר".

יום הגיבוש הזה מתחיל בבוקר בסבב מתנות מחברות החסות. לאחר סבב זה מתחיל סבב "הוספת הקלוריות" (מאפי הבוקר, שבתוך זמן קצר לא היה להם זכר). לאחר דברי פתיחה קצרים מתחילה לה "מלאכת ההשכלה" - מיני הרצאות ממרצים אורחים, תערוכת פוסטרים של סטודנטים, שנראה כאילו מספרם רק הולך ועולה מדי שנה, ותצוגות הדוקטורנטים. כל אלה משווים ליום הפקולטה נופך אקדמאי השווה לכל נפש.

האפיזודה האינטלקטואלית מגיעה לקצה בשעת ארוחת הצהריים, אז מתחילים לחוש "שינוי בכיוון הרוח". הסטודנטים מתחילים להחליף צבעים - איש לפי צבע החולצה של כיתתו, ניצנים של קבוצות מעוררים עולים לרחבת הדשא ופורשים את אבזרי העידוד, יורם הטכנאי מחלק כובעים (מתנת חברה דנטלית), הדיקן פושט את החליפה ועולה על בגדי ספורט, ולאט לאט, בלי לשים לב - כולם הופכים לבני אדם בלי מעמדות, בלי כינויים - פשוט אנשים בעלי מכנה משותף - הרצון לעשות כיף חיים.

באירוע השתתפנו בפעילויות ספורטיביות חדשות ומקוריות. את הקבוצות המתמודדות הרכיבו תלמידי השנים ג'-ו' וכן צוות קשוח של מורי בית הספר. את התחרויות פתחה תחרות משיכת החבל

יש לנו מתנה בשבילך

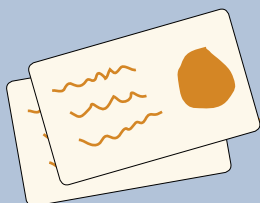
המתנה מחכה לך בעמוד 18

כרטיס זיקור

Trust runs deep

זימור דנטל ישראל - גא/אג/זמל

כרטיס זיקור בתעשייה הדנטלית

פעילות החברה מתמקדת בשני תחומים עיקריים:

יבוא ושיווק שתלים:

חברת זימור דנטל היא המפיצה הבלעדית של שתלים דנטליים וחלקי פרוטטיקה בעלי חיבורים מסוג Internal Hex & Spline וציוד משלים לביצוע פעולות כירורגיה והשתלה. הרכיבים מיוצרים במפעל שבעיר Carlsbad במדינת קליפורניה, העומד בתקנים בינלאומיים נוקשים של ISO 9001 ובעל אישור ה-FDA ו-CE.

ייעוץ, הדרכה ותמיכה:

זימור דנטל היא החברה הותיקה ביותר בישראל, המארגנת השתלמויות בתחום ההשתלות הדנטליות. החברה מאפשרת לרופאים להשתלם גם בקורסים של בתי ספר לרפואת שיניים בארה"ב, כגון B.U, NYU ואחרים, המתקיימים במסגרת Zimmer Institute בארה"ב, בהמשך להשתלמויות המתקיימות במרכז ההדרכה המשוכלל של החברה בישראל. כמו כן מתקיימים קשרי גומלין בין החברה לבין לימודי ההמשך המתקיימים במרכז ההשתלות של ביה"ס לרפואת שיניים "הדסה" בירושלים.

תמיכה שוטפת למרפאות ולמעבדות ניתנת מטעמנו על-ידי טכנאי מומחה ועל-ידי אנשי תמיכה בכל שלבי העבודה הן במשרדינו והן במרפאות ובמעבדות בכל רחבי הארץ.

עם קהל לקוחותינו נמנים מרפאות שיניים פרטיות, קופות חולים, בתי-ספר לרפואת שיניים, בתי חולים, חברות ביטוח, צה"ל ומשהב"ט. ניתן להזמין כחלק מהשירות עלונים למתפא + מעמד לחדר המתנה.

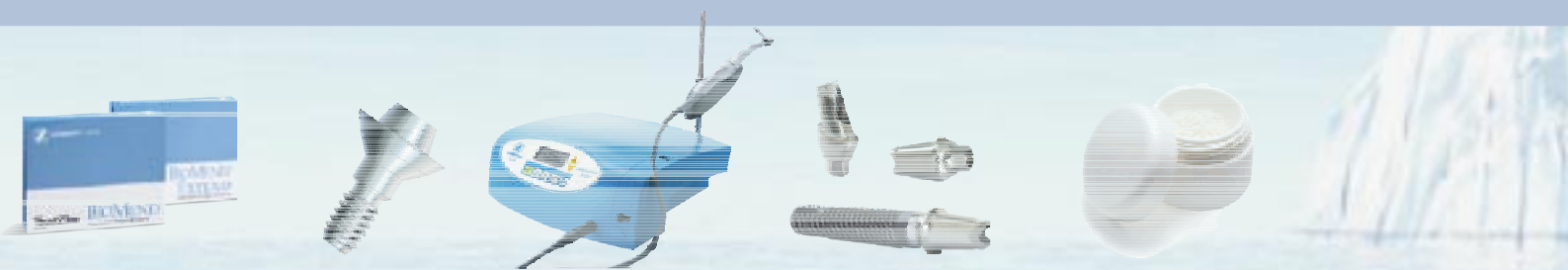
למידע נוסף הנכם מוזמנים לבקר במשרדנו או באתר החברה:

www.zimmerdental.co.il

חברת זימור דנטל בישראל הנה חברת בת בבעלות מלאה של חברת זימור העולמית, החברה המובילה בעולם בתחום השתלים האורתופדיים. השתלים האיכותיים מבית Zimmer Dental, אשר הופצו בעבר בשמות המסחריים CoreVent, Paragon ו-Centerpulse משווקים בישראל ברציפות משנת 1986 ונחשבים לאחת ממערכות השתלים האיכותיות ביותר בעולם. המוצרים, פרי מחקר רב שנים, עומדים בכל הדרישות המחמירות ובעלי תו תקן בין לאומי (CE, FDA) ובעלי אישור משרד הבריאות בישראל.

חברת זימור דנטל היא החלוצה בייצור ובשיווק שתלים בורגיים (Tapered Screw Vent) בעלי המשושה הפנימי ובעלי החיבור האיכותי המיוחד - Friction fit, שהוא פטנט בלעדי וייחודי של חברתנו. איכות החיבור בין המבנה לשתל היא המפתח להצלחת השחזור. חיבור ה-Friction fit יוצר התאמת חיכוך בין שני המשושים (של המבנה והשתל) ומבטיח את יציבות השיקום ואת הצלחתו למשך שנים רבות.

החזון של חברתנו, כפי שהוגדר ע"י הנהלת החברה, הוא להיות דומיננטיים בתחום השתלים הדנטליים באמצעות הצגת מוצרים חדשניים, לאחר מחקר ופיתוח, וקידום תחום ההדרכה ולימודי המשך כדי לספק ללקוחות החברה ביטחון באיכות ובידע.

אלסקה - ארץ של אגמים, מפלי מים, קרחונים וחיות

ד"ר דורון הררי

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1974, ואת ההתמחות באורתודונטיה בשנת 1980. עוסק בעיקר במומים מולדים ובליקויי סגר, הדורשים טיפול הכולל ניתוחים בלסתות

בשחר ההיסטוריה חצו שבטים נודדים ממוצא מונגולי את הגשר הימי הקפוא שבין סיביר לאלסקה, והיו בכך לאנשים הראשונים שגרו באזור זה. זו הייתה ראשיתה של התרבות האסקימואית - האינדיאנית. המילה האינדיאנית "אסקימו", פירושה "האנשים שאוכלים בשר נא".

האלואטים, בני האינואיט (Inuit), היו האנשים הראשונים שקבעו את ביתם באדמה הקרה ונתנו לה את השם "אלסקה", משמע - "האדמה הגדולה". אלסקה נמצאת בצפון מערבה של אמריקה הצפונית מעבר לקנדה וצפונה לה. במשך 126 שנים שלטה האימפריה הרוסית באלסקה. ב-1867, לאחר מלחמת קרים, הסכימה רוסיה, שהייתה שקועה בחובות, למכור את אלסקה לשר החוץ האמריקאי וויליאם סוארד במחיר של חצי סנט לדונם, ובסך הכל ב-7.2 מיליון דולר. ב-1959 הפכה אלסקה להיות המדינה ה-49 של ארה"ב. אוכלוסייתה מונה 650.000 איש.

באלסקה כ-3 מיליון אגמים. זו ארץ שיש בה פיורדים ומפלי מים, קרחונים לעשרות וקשת רחבה של בעלי חיים מדובי קוטב עד

יונקים ימיים רבים, ומזוחלים ועד עזי הרים ואילים למיניהם. בעלי חיים אלו "משתבצים" היטב בנוף עוצר הנשימה של אלסקה, וזו הסיבה לרצון הגדול לטייל בה.

הטיול שלנו היה בשיט באוניה, שבה למעלה מ-2,000 תיירים. מתכונת הטיול הייתה כך שהאוניה שטה בלילה ולקראת הבוקר היא עוגנת באחת מערי החוף. מסיפון האוניה נתגלו לעינינו מראות מדהימים: קרחונים הנופלים היישר לים, שברי קרח שצפים סביב האוניה, פלגי ים, שחפים ועוד. אחת מנקודות השיא בטיול הייתה מעוף בהליקופטר מעל שדה קרחונים אדיר, שרק מלמעלה אפשר היה לראות את "נהר הקרח" גולש לעבר המפרץ. נחיתה על הקרחון והליכה עליו היא חוויה מרשימה ביותר.

טיילנו גם ב-Kenay Peninsula, הנמצא בחלק הדרום-מערבי של אלסקה. האזור מרובה במפרצונים ובפיורדים וגם בו, כמובן, קרחונים ובעלי חיים שונים. ראינו לווייתנים, כלבי-ים ואריות-ים, שלל בעלי כנף, ביניהם גם נשרים גדולים.

אין ספק שזה היה אחד הטיולים המעניינים והמרשימים ביותר שלנו עד כה, למרות אכזבתה של אשתי על שלא יכלה לקנות שם מאומה...

This Place is Unbeatable

פרופ' נח שטרן

צועדים המבקרים בפארק לאורכו ולרוחבו בתחושה של "הליכה על המים".

מיטיבי לכת יכולים להספיק לתור את האתר כולו בתוך חמש-שש שעות. נאמר לנו שבכל שעה נתונה ביום נכנסים לאתר כ-4,000-5,000 מבקרים מכל קצות תבל, ואמנם בשבילים נשמעו קריאות התפעלות והערות מלומדות בעשרות שפות (אנו זיהינו אנגלית, רוסית, צרפתית, ספרדית, הונגרית, קרואטית, יפנית, סינית, וכמובן גם עברית).

כאשר בסוף הסיור שלנו נעמד זוג צעיר להצטלם בצלו של אחד המפלים הגדולים, הם ביקשו בנימוס רב שנצלם אותם. כאשר החזרנו להם את המצלמה שאלנו למוצאם. הם ענו לנו במבטא רוסי כבד..... ישראל.

אשר בתוכו נוצרה שרשרת של ששה-עשר אגמים בצבע כחול-ירוק שקוף. הם מתמלאים באמצעות המים, הזורמים מאגם אחד לאחר, מן הגבוה שבהם אל הנמוך ממנו וכן הלאה. התוצאה של תופעת הטבע הזו היא אלפי מפלי מים גדולים וקטנים, גבוהים ונמוכים, רחבים וצרים מאוד, שעוצמותיהם שונות והאחד מרשים ממשנהו. בשל אופיו ויופיו הייחודיים של האתר, הוא צורף בשנת 1979 לרשימת האתרים המיוחדים של UNESCO.

לצד היופי והייחודיות שיצר הטבע, התערכה כאן גם יד אדם כדי להשלים את התמונה. כך תוכננו השבילים בפארק על-ידי אדם, והם תוצאת מלאכת מחשבת, העשויה מגזרי עצים המתנשאים לגובה של מספר סנטימטרים מעל פני המים. כך

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1962. התמחה בשיקום הפה באוניברסיטת בוסטון, שימש מנהל המחלקה לרפואת שיניים משקמת וסגן דיקן לענייני הוראה קלינית. פרש לגמלאות בשנת 2003. בעל מרפאה פרטית בירושלים. המייסד של "מה נשמע" ועורכו הנוכחי

"This place is unbeatable", כך התבטאה תיירת מניו-זילנד, שניצבה משתוממת מול עשרות מפלי מים באתר מיוחד במינו, בלפה של קרואטיה. היה זה במקום הקרוי Plitvice Jezero; גם אנחנו מצאנו את עצמנו חושבים בלבנו שכך, כנראה, נראה גן העדן, שרק אלוהים מסוגל לתכנן.

בשנת 1949 הוכרז אתר זה כפארק לאומי. מדובר בעמק השוכן בין הרים מיוערים,

אוסטרליה 2006

פרופ' דורון שטיינברג

כך שעצים שונים גדלים על גבי עצים אחרים ולא צומחים מהקרקע. חלק מהצמחייה שם רעילה מאוד. למדנו עוד, כי השנה הייתה זו שנת בצורת, מכיוון שירדו שם עד כה "רק" כשניים וחצי מ"מ"ק של גשם. הלוואי עלינו מחצית מכמות זו...

לצד אזורים שופעי מים אלו, נמצא חלקה האחר של אוסטרליה, שהוא מדבר צחיח. באזור איירס-רוק מתגלה תופעה גיאולוגית בצורת הרים סלעיים, אדומים, המזדקרים לגובה בלב אזור שטוח ומדברי. על הרים אלה סופרו סיפורים רבים והתפתחו אמונות שונות של האבוריגונים, ילידי אוסטרליה, עד כי בכניסה לאתר ניצב שלט, המבקש מהתיירים להימנע מטיפוס על ההרים בשל קדושת המקום לילידים. מבחינתנו, רק רוחות חזקות מנעו את עלייתנו להר - וכך עזרו איתני הטבע למלא את מבוקשם של הילידים.

השקיעה והזריחה באזור זה הן חוויות מדהימות ובבחינת חובה לכל מטייל. ושוב התבקשה ההשוואה לישראל - וכך היו שטענו שאזור זה מזכיר להם מבחינת גיאולוגית את אזור מצפה רמון...

סיים לימודי רוקחות באוניברסיטה העברית בשנת 1982. את ה-MA והדוקטורט למד במשולב בבית הספר לרפואת שיניים ובבית הספר לרוקחות, סיים בשנת 1989. בשנים 1989-1992 השתלם במרכז לחקר העששת ברוצ'סטר, ארה"ב. ב-2003 קיבל דרגת פרופסור. כיום משמש מנהל המעבדה לחקר הביופילמים

אוסטרליה היא יבשת שהגיוון הגיאוגרפי בה יוצא מן הכלל. בצפון מזרח היבשת - שוניות יפהפיות, שאליהן ניתן להגיע בעזרת ספינות. ניתן לשכור שם גם ציוד צלילה, המאפשר התבוננות מקרוב על האלמוגים הנהדרים. היו מי שאמרו ששוניות אלמוגים אלה דומים מאוד לאלו שיש לנו באילת או לחופי סיני...

גם יערות הגשם שם ייחודיים לא פחות. עצים בגובה עשרות מטרים, המכסים שטחים ענקיים. בשל גובה העצים ובשל אי הגעתן של קרני השמש אל הקרקע, מתגלה שם סביבה אקולוגית נדירה,

קליק אחד

www.israel.gceurope.com

והמתנה בדרך אליך...

ג.ע.י.
FIRST IS QUALITY

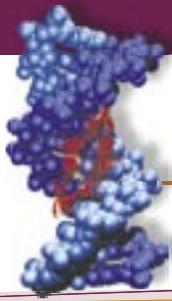
GC Europe

4, Koifman St., Tel-Aviv 68012, Israel

Tel. 972-3-5101066, Fax. 972-3-5161982

E-mail: info@gcisrael.com www.israel.gceurope.com

* בכפוף לתקנון המבצע שבאתר

מה נלמד במדע

ננו-חלקיקים וחוטים אורתודונטיים

ד"ר מאיר רדליך

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1980, ואת התמחותו באורתודונטיה בשנת 1990. מרצה בכיר במחלקה לאורתודונטיה. בשנת 2000 קיבל תואר PhD, ומאז אחראי על המחקר במחלקה

אחת המטרות העיקריות של טיפול אורתודונטי היא לתקן עמדות בלתי תקינות של השיניים בלסתות. הטיפול נעשה באמצעות הפעלת כוח מכני על השיניים.

תנועת השיניים מתבצעת באמצעות חוטים אורתודונטיים, המונחים בתוך סמכים (Brackets), המודבקים לשיניים. בזמן תזוזת השיניים מתפתח כוח חיכוך בין החוטים לבין הסמכים. כוח בלתי נמנע זה מחייב להגדיל את עצמת הכוח האורתודונטי. ההגברה בכוח עלולה לפגוע באיכות הטיפול ואף להאריך את משכו.

לאחרונה, הצלחנו להפחית משמעותית את כוח החיכוך לאחר ציפוי החוטים בננו-חלקיקים מסוג דמויי-פולרנים אי-אורגניים. הפולרנים הם מולקולות-על, המבוססות על פחמן, ולהם מבנה גיאודזי דהיינו חלל סגור.

פרופ' רשף טנא, מנהל המחלקה לחומרים ופני שטח במכון ויצמן למדע, וצוות המעבדה הראו ב-1992 כי המבנים

הפולרנים אינם ייחודיים ליסוד פחמן, וכי הם מתקיימים גם בחלקיקי ננו של תרכובות כימיות דוגמת טונגסטן די-סולפיד. בשנים האחרונות הודגם כי לחלקיקים אלה יישומים מגוונים וכי בין היתר הם משמשים כחומרי סיכה מעולים עקב הקטנה משמעותית בכוח החיכוך.

בעבודת המוסמך שלו הראה לראשונה ד"ר אלון כץ, כיום מתמחה באורתודונטיה, כי ניתן לצפות חוטים אורתודונטיים בננו-חלקיקים ובכך להפחית את כוח החיכוך ביותר מ-50%. נראה, שחלקיקים אלה מתגלגלים באופן חופשי במרווח הצר שבין שני חלקי המתכת וכך מקטינים את כוח החיכוך ביניהם.

בדיקות ראשוניות הראו כי חלקיקים אלה עשויים להיות בטוחים לשימוש קליני.

השפעה סלקטיבית של אור נראה על חיידקים

ד"ר אסנת פוירשטיין

סיימה לימודיה בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1991, ואת לימודי ה-Ph.D בשנת 1997. משמשת כראש המעבדה לחומרים דנטליים וכמרכזת הקורס לחומרים דנטליים במחלקה לשיקום הפה בבית ספרנו

ההשפעה המיטיבה של אור השמש על מי-השתייה בחשיפתם לאור שמש מופיעה בכתבי-יד סנסקריטיים מלפני כ-4,000 שנה. מאז התוספו ידע ושיטות מחקר המאפשרים לנו להבין ולהסביר את התצפית הזאת בתיאוריות ובמונחים מדעיים ברמות השונות של החומר עד לרמה המולקולרית. כך מתאפשר לנו גם להוסיף לידע הקיים נדבכים נוספים של תצפיות ותיאוריות ממחקרים שלנו.

לאחרונה מצאנו, שמקורות אור נראה באורכי-גל של 400-500 ננומטרים, שבהם משתמשים רופאי-השיניים להקשיית שחזורים מחומרים מרוכבים, הם בעלי השפעה פוטוטוקסית לא רק על חיידקים בעלי פיגמנטים בולעי-אור, דוגמת ה-Porphyrromonas gingivalis, אלא גם על חיידקים פריופתוגנים נוספים, ובעלי השפעה פוטוטוקסית פחותה על חיידקי ה-Streptococci.

תצפית זאת העלתה שאלות לגבי הסכר תופעת הסלקטיביות של ההשפעה הפוטוטוקסית של האור הנראה, ולגבי ההשלכה של תופעה זאת על שימושים קליניים אפשריים. בהמשך המחקר הראינו שהחיידקים הפריופתוגניים האנארוביים, הרגישים יותר לנוכחות חמצן, מושפעים מהיווצרותם של רדיקלים חופשיים חמצניים המעורבים באינטראקציה הפוטוכימית של האור עם הרקמה הביולוגית. בניסוי של חשיפה לאור של דוגמאות רוק המכילות את פלורת הפה והדגרת הרוק בתנאים אנארוביים לקבלת ריח רע (כתוצאה מהיווצרות תרכובות סולפיד) נצפתה הפחתה בריח ובכמות החיידקים הפרוטאוליטיים האנארוביים ככל שזמן החשיפה לאור התארך.

הפוטנציאל לשינוי שיווי המשקל הקיים בפלורת הפה לצורך הפחתה יחסית בכמות החיידקים הפריופתוגנים מעלה שאלות נוספות לגבי האפשרות לשימוש באור כגישה טיפולית אלטרנטיבית או מונעת למחלות פריודנטליות.

במקביל למחקר היישומי הקליני מתבצע מחקר בסיסי משותף עם פרופ' דורון שטיינברג על השפעת האור על חיידקי ה-S. mutans ברמה המולקולרית. מחקר זה הוא חלק מעבודת הדוקטורט של הסטודנט דני מורינוס, והוא מראה עלייה בביטוי של אנזימים מסוימים כתגובה ל-stress של חשיפה לאור. שותפים נוספים בעבודות המחקר שהוזכרו כאן: פרופ' ארזין וייס, ד"ר ניר שטרר, פרופ' יצחק גינזבורג ואחרים.

מפ נשמה בתחביב שלך

הרופא המזמר

ד"ר שמשון שמרן

סיים את לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1970. בעל קליניקה פרטית בתל-אביב.

הסיפור שלי הוא סיפור על הגשמה מאוחרת, על מזל שמגיע מבלי שרודפים אחריו, ועל החיבור המופלא שבין השניים.

כבר בתיכון ידעתי שאהיה רופא שיניים, למדתי במסגרת העתודה הקדם-צבאית והתגייסתי לצה"ל כרופא שיניים. עם השנים הפכתי לרופא שיניים מוכר וידוע בתל-אביב.

במסיבת יום הולדת שערכו לכבודי לפני כעשר שנים, הזמין אותי הזמר האורח לשיר עמו. נכנעתי ללחץ החברים ושרתי. התגובות היו אוהדות מאוד.

מאז מתנהלים חיי על הקו תל-אביב-חול בין מרפאת השיניים לבין מופעים בפני קהל אלפים לצד גדולי הזמרים. כל הופעותיי נעשות בהתנדבות או נתרמות לצדקה ואין אני מתפרנס מהן, אולם אני מרגיש תחושת הגשמה עצומה ותחושת שליחות. מדי חג מולד אני מופיע בקונצרטים בבזל, באולם שבו נערך לפני למעלה ממאה שנה הקונגרס הציוני הראשון, בפני קהל נוצרי. כך גם הופעתי ספונטנית, בכנסייה בממפיס, בפני נוצרים אפרו-אמריקאיים, שניגשו לומר לי שהם מרגישים שאני אחיהם. חוויה רוחנית זו הולידה את שיר הגוספל הראשון שכתבתי והולחן על-ידי נורית הירש ידידתי. מאז כתבתי והקלטתי שירים רבים נוספים, מרביתם באנגלית.

מה שהתחיל לפני 10 שנים כמבוכה במסיבת יום-הולדת הפך להיות חלום מתממש, המדגיש את המוטו שלי: כשהמזל מגיע קרוב, צריך לתת לו "דחיפות קטנות", לעזור להזדמנות שמגיעה וליזום, כדי לאפשר לה להתממש.

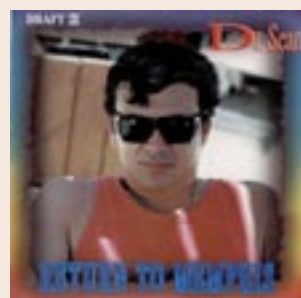
כבר בתיכון ידעתי שאהיה רופא שיניים, למדתי במסגרת העתודה הקדם-צבאית והתגייסתי לצה"ל כרופא שיניים. עם השנים הפכתי לרופא שיניים מוכר וידוע בתל-אביב.

במסיבת יום הולדת שערכו לכבודי לפני כעשר שנים, הזמין אותי הזמר האורח לשיר עמו. נכנעתי ללחץ החברים ושרתי. התגובות היו אוהדות מאוד.

מאז במשך שנה קינן בי עניין השירה, ויום אחד בהיותי בניו-יורק, קניתי מספר פלייבקים של שירים שאהובים עליי. בבית הקלטתי על קלטת-שֶׁמַע את שירתי לצלילי הפלייבקים הללו, יצרתי מספר עותקים ושלחתי לחבריי. אחד מהעותקים נשלח למטופל שלי, איש התקשורת עופר שלח, שביקש לראיין את "הרופא המזמר", שהוצג כ-"ד"ר ש", שכן התעקשתי שלא לחשוף את זהותי המלאה. לימים, הפך השם הזה לשמי המקצועי.

התחלתי ללמוד פיתוח קול, וחודשים ספורים אחר-כך הקלטתי שירים על תקליטור ראשון, שחילקתי לחברים ולמתרפאים שלי. אחד התקליטורים הגיע בדרך עלומה לממפיס, והוזמנתי להופיע במרכז האלביסזום העולמי.

בממפיס נרקמה ידידות ביני לבין פרופ' טום לוב, כירורג ילדים יהודי שהפך להיות "אמרגן בלתי רשמי" שלי, ואשר ארגן לי הופעות וכתבות בעיתונים ובתקשורת האלקטרונית. בדרך חזרה מממפיס כתבתי את השיר הראשון שלי,

מה שמע אצל הסטודנטים

קצת אחרת... בזכות פרחיה

טל רפפורט וגיא דור-אל, סטודנטים שנה ו'

לפני כשבוע נבחנו בחלק מבחינות הגמר באורתודונטיה - נושא מורכב לכל הדעות.

מבחן זה, ששולבו בו שני מבחנים נוספים, ארך בסך-הכל כשלוש שעות מעייפות ומורטות עצבים, שבמהלכן חשבנו, כתבנו, מחקנו, התלבטנו, ולבסוף ענינו (חלקנו נכון יותר וחלקנו פחות...). מול מחשב שלוש שעות... יש הרגשה שהאורות כבויים מסביב, שהמוח טרוד ועסוקים בניסיון למצוא תשובות נכונות לשאלות לא ברורות.

המידה הכי גבוהה של אנושיות שבה נתקלים במהלך מבחן היא בדרך כלל בצורת צעקת הבוחן - "יש לכם עוד 30 דקות". אבל במבחן הזה מתקיים "אירוע" יוצא דופן, אירוע קטן שמתרחש כבר עשרות שנים. כיבוד פשוט וכוס שתייה מחולקים לכל דכפין. לא צריך הרבה כדי לגרום לסטודנט שקוע וטרוד להירגע מעט, ואולי להסתכל על דברים בפרספקטיבה יותר נינוחה ועל זה יש רק לומר - Good deeds go a long way.

מי שיזמה מנהג זה של הגשת כיבוד לנבחנים במסגרת הבחינה באורתודונטיה היא אחות-סייעת ותיקה מהמחלקה לאורתודונטיה, הגב' פרחיה סרולוביץ. פרחיה שימשה סייעת במחלקה כמעט מאז היווסדה. אחרי שנוסדה המחלקה לאורתודונטיה על ידי פרופ' אדית קיי, בשנת 1965, התחילה פרחיה לעבוד כסייעת במחלקה, עוד לפני שהתקבל למחלקה כל איש צוות נוסף. כיום פרחיה היא פנסיונרית ותיקה, אמא לעופר, וסבתא לשני נכדים. גם היום כמו פעם, פניה מחויכות כל העת ולחיייה עגולות וסמוקות, מקרינה טוב לב על כל סביבתה.

וגם היום, בצניעותה הרבה, היא מגיבה על ה"פטנט" המיוחס לה, של הכיבוד בעת בחינה, ש"כל המהלך הוא בזכות פרופ' קיי, אשר לא זאת בלבד שלא התנגדה לכך אלא אף עודדה זאת". כך נשאר מנהג זה מאז ועד היום ולעתיד לבוא.

בשם הסטודנטים בעבר, בהווה וגם בעתיד אנו שולחים לפרחיה זר של ברכות עם איחולים לבריאות טובה ואריכות שנים על תרומתה האנושית לבחינה באורתודונטיה.

הוא ענה: "איך אפשר לבדוק במקום פתוח וגלוי לעיני כל צוות המרפאה", והיה במבוכה. ביקשתי את מכתב ההפניה ונדהמתי לגלות שהוא אכן הופנה לכירורגיה, אבל לפתור בעיית המורואידים!!!!!!

אגב, פניתי אחר-כך למשרד הקבלה ושאלתי את הפקיד, איך ייתכן שלא קרא את המכתב ובירר במדויק למי מופנה האיש. תשובתו היתה: "אם הייתי מבין את המושגים שלכם, אתה חושב שהייתי עובד במשרד כאן?"

ב-1964 הועברה מחלקתנו לעין כרם. המרפאה היתה חדשה והאנשים טרם הכירו היטב את המקום. ביום אחד פנה חולה מאחד הכפרים שסביב ירושלים למשרד המרפאה שלנו לקבלת עזרה ראשונה. פקיד הקבלה ראה את ההפניה ל"כירורגיה", והפנה אותו אלינו. הסברתי לחולה שעליו לשבת על אחד מכיסאות הטיפול, ושלחתי סטודנט לקחת אנמנזה, אבל החולה היה מתוח וניסה להסביר לי משהו שמעיק עליו. ניגשתי אליו ושאלתי אותו בערבית מה היא הבעיה.

סיפורי שמעון

דברי חכמים

על ריפוי שיניו של רבי יהודה הנשיא*

פרופ' אביגדור שנאן

פרופסור מן המניין בחוג לספרות עברית באוניברסיטה העברית. חוקר הספרות היהודית הקדומה

רבי יהודה הנשיא, המכונה "רבי", היה ראש העם בתקופה שמסוף המאה השנייה ועד תחילת המאה השלישית לספירה. במקורות כתובים שונים מסופר, כי סבל תקופה ארוכה מכאב שיניים (ייתכן כי מדובר גם בזכר למציאות ההיסטורית כהווייתה). להלן סיפור כאביו וריפוי הפלאי.

מדוע לקה רבי בכאב שיניים?

המקור >בארמית<: תלמוד ירושלמי מסכת כלאים פרק ט הלכה ג

רבי היה יושב לו בציפורי שבע עשרה שנה... שלוש עשרה שנה פתוכם היה חש בשיניו. אפר רבי יוסי בי רבי בון: כל אותן שלש עשרה שנה לא פתה חיה [=יולדת] ארץ ישראל ולא הפילה עוברה [=אישה מעוברת] בארץ ישראל. ולפה חש בשיניו? שפעם אחת עבר וראה עגל נשחט. געה [העגל] ואמר לו: "רבי הצילני". אפר לו: "לכך נוצרת". ובסופם כיצד הבריא? ראה אותם משפידים קן אחד של עכברים, אפר להם: "הניחום, שכתוב 'ורחפיו על כל פעשיו' (תהלים קמה ט)".

הנחת היסוד של הסיפור היא כי יש כמות מסוימת של סבל המתגלגל בעולם, וכי בני האדם כולם חייבים כקבוצה להתחלק בה. כאשר יושב ביניהם צדיק הסובל קשות, הוא "מנקז" אליו חלק גדול מסבל זה, ועל כן בכל אותן שלוש עשרה שנה לא הפילה אשר מעוברת ולא מתה יולדת בשעת ישיבתה על המשבר, והכל בזכות גדול הדור, רבי.

הלקח הכללי העולה מן הסיפור הוא ברור. אנשים העומדים אל מול סבלו של הזולת, ראוי להם לגלות אמפתיה עמו, גם אם לא תמיד יש ביכולתם לגאול אותם מייסוריו או מגורלו הקשה. רבי למד בדרך הקשה סבל מה הוא, אפילו אם סבלו הואיל לאחרים - וליתר דיוק בעיקר לאחרות.

והנה, סיפור רפואת שיניו הפלאית של רבי קשור לחיכוך שהיה בינו לבין רבי חזקיה. בסופו של דבר נודה רבי חזקיה מביית המדרש לשלושים יום, ורק התערבותו של אליהו הנביא הביאה להשבת שלום הבית על כנו:

* מתוך הרצאתו של פרופ' שנאן בטכס הענקת תעודות דוקטור, מוסמך וסיום התמחות.

המקור <בארמית>: תלמוד ירושלמי מסכת כלאים פרק ט הלכה ג

לאחר שלושים יום בא אליהו אצלו [אל רבין] בדפות ר' חייא הגדול. אמר לו: "פה שלום אדוני?" אמר לו: "אחת פשיני פציקה לי". אמר לו: "הראה לי" והראה לו, ונתן אצבעותיו עליה והבריא. לפחות נכנס ר' חייא הגדול אצלו. אמר לו: "פה שלום רבי? שנג' זו פה שלומה?" אמר לו: "פאותה שעה שנתת את אצבעך עליה הבריא". באותה שעה אמר [ר' חייא]: "אי [=אוי] לכם חיות שבארץ ישראל, אי לכם עוברות שבארץ ישראל". אמר לו [ר' חייא]: "לא אני הייתי זה". פאותה שעה היה [רבין] נוהג בו כבוד.

כששומע רבי חייא על הריפוי הפלאי של רבי, הוא נותן בראש ובראשונה ביטוי לצערו על גורלן של היולדות והמעוברות, שמכאן ואילך לא ייגאלו מייסורים וממוות בזכותו של רבי, שנרפא.

ולגבי הסיפור גופו: אליהו הנביא צריך היה להתערב כדי להביא לריפוי השן הכואבת, ובין שאר הדברים שסיפור זה מלמד אותנו יש גם התובנה, כי לעתים אין ביכולתו של אדם לסייע לריפוי הזולת, ושיעור טוב הוא בהכרת גבולות הידע האנושי ויכולותיו.

את שני הסיפורים שעסקנו בהם בקצרה מן הראוי ללמוד ולשנן בכל מסגרת שבה מכשירים אנשים, אשר אחרים תולים בהם את התקווה שיוכלו לסייע להם בסבלם. אמפתיה עם החולה ומודעות לגבולותיה של היכולת הרפואית הם אבני יסוד בהכשרת רופא הראוי לתואר מכובד זה.

בינינו

על התנהגות אנושית כדרך חיים

בעבודות מחקר, יש משימה נוספת מלבד העברת תכנית הלימודים, שכן כיום ניתן ללמוד כמעט הכל גם מהאינטרנט ללא הדרכה ישירה. לכן יידע כל מדריך וכל חונך שהוא דוגמה לחיקוי, בעיקר בדרכי התנהגותו והתנהלותו. יזכרו כל מורה וכל חוקר בכיר שעיני תלמידיהם נשואות אליהם לא כדי להעשיר את עצמם בידע טרי בלבד, כי אם ובמיוחד כדי ללמוד את דרכי התייחסותם לתלמידיהם ולמתרפאיהם.

לכן יחקקו נא כל המחנכים במוסדנו על לוח לבם, כי בדוגמתם האישית הם הם נושאי הלפיד.

האמנם אי אפשר ללמד את כל אלה? אפשר גם אפשר, אבל לא בשיטות קונבנציונאליות. לא בהרצאות או באמצעות מצגות מרשימות בכל צבעי הקשת, ובודאי לא בהטפות מוסר או בהטלת עונשים על מפרי החוק והסדר. אלה לא יצליחו לשכנע את תלמידיו לנהוג בצורה אנושית. הדרך היחידה שבה ניתן להעביר תכונות אלו היא הדוגמה האישית.

אנו מתגאים בכך שבבית ספרנו מתקיימים לימודים קליניים ועיוניים שרמתם גבוהה, וכן תכניות לעבודות מחקר שאיכותן גבוהה. כל אלו לא היו נובעים מתלמידיו אלמלא היו להם מדריכים בעלי שיעור קומה.

למורים ולחונכים של התלמידים הצעירים והבוגרים בתכניות ההתמחות ושל החוקרים

ישנושאים שאינם כלולים בתכנית הלימודים של בית ספר כלשהו. בכל שנות לימודינו - החל מגן ילדים ועד לשנות הלימודים האקדמיים המתקדמים - אין מלמדים אותנו כיצד להיות אנושיים. בברכתו בעת טקס חלוקת תעודות סיום השנה אמר הדיקן, פרופ' שטבהולץ, ש"אנושיות" משמעה שלאדם יש יושר אישי, שלמות מוסרית, עזרה לזולת, חמלה, רגישות, התחשבות וידידותיות לזולת. אין ספק שאלה תכונות חשובות, שכל רופא חייב בהן.

המחבר הישראלי של שבועת הרופא, פרופ' הלפרין ז"ל, אף כורת ברית עם פרחי הרפואה ומצווה עליהם, בעת השבעתם בסיום לימודי הרפואה, התנהגות מוסרית ומתן יחס של כבוד למוריהם, לעמיתיהם ובעיקר לחוליהם.

הנה הוא חזיר ובגדול

THE ONE LIGHT WHICH DOES IT ALL !!!

GC G-LIGHT

מכשיר אור רב עוצמה בטכנולוגית LED

המכשיר היחיד המשלב אור כחול וסגול
להקשייה מהירה ועמוקה

מתאים לכל סוגי הקומפוזיטים

סוללת ליתיום נטענת המחזיקה לאורך זמן רב

עיצוב יפני חדשני וארגונומי

בקרוב אצלך...

**THE DENTAL
ADVISOR**

Editors' Evaluation
GC-G-LIGHT + + + 1/2

'GC'
FIRST IS QUALITY

GC Europe
4, Koltman St., Tel-Aviv 68012, Israel
Tel. 972-3-5101066, Fax. 972-3-5161982
E-mail: info@gcIsrael.com

www.israel.gceurope.com